

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1873/2565

นาง อ.โจทก์ นาย ล.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 6, ป.พ.พ. มาตรา 491

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์เก็บรักษาโฉนดที่ดินพิพาทอันเป็นเอกสารสำคัญไว้ในลิ้นชักโต๊ะทำงาน ซึ่งอยู่ภายในบ้านชั้นล่างโดยไม่ได้ล็อกกุญแจ ย่อมง่ายต่อการเปิดโอกาสให้บุคคลที่มารับบริการร้านเสริมสวยของ บ. และ บ. หยิบฉวยโฉนดที่ดินพิพาทไปได้โดยง่าย ถือเป็นการเก็บโฉนดที่ดินพิพาทไว้ในที่ไม่ปลอดภัย อันเป็นการไม่ใช้ความระมัดระวังในการเก็บรักษาอย่างวิญญูชนพึงกระทำ การที่ บ. ลักโฉนดที่ดินพิพาทของโจทก์ไปทำการปลอมลายมือชื่อโจทก์ในหนังสือมอบอำนาจแล้วนำโฉนดที่ดินพิพาทไปจดทะเบียนขายฝากแก่จำเลย ถือว่าเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของโจทก์โดยตรง เมื่อจำเลยมิได้ล่วงรู้ว่า บ. ลักโฉนดที่ดินพิพาทของโจทก์ไปทำการปลอมลายมือชื่อโจทก์ในหนังสือมอบอำนาจแล้วนำโฉนดที่ดินพิพาทไปจดทะเบียนขายฝากแก่จำเลย ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่า จำเลยกระทำโดยสุจริตและเสียค่าตอบแทน เมื่อต่างฝ่ายต่างอ้างความสุจริต ฝ่ายที่ประมาทเลินเล่อย่อมเสียเปรียบและต้องรับผลต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น ไม่อาจยกเอาความประมาทของตนมาเป็นข้ออ้างเพื่อให้เกิดความเสียหายต่อจำเลยได้ สัญญาขายฝากดังกล่าวย่อมมีผลผูกพันโจทก์

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนขายฝากที่ดินโฉนดเลขที่ 26769 ระหว่างโจทก์กับจำเลย โดยให้จำเลยจดทะเบียนเพิกถอนรายการขายฝากระหว่างโจทก์กับจำเลย หากไม่ดำเนินการให้ถือว่าคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลย ให้จำเลยส่งมอบโฉนดที่ดินดังกล่าวคืนแก่โจทก์ หากไม่ส่งมอบให้โจทก์มีอำนาจขออกใบแทนโฉนดที่ดิน กับให้จำเลยรื้อถอนป้ายที่จำเลยนำไปติดไว้ และห้ามจำเลยเข้าเกี่ยวข้องกับที่ดินดังกล่าว หากจำเลยไม่รื้อถอนป้ายให้โจทก์เป็นผู้ดำเนินการ โดยจำเลยเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง คำอุทธรณ์นิยมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้เพิกถอนนิติกรรมขายฝากที่ดินโฉนดเลขที่ 26769 ระหว่างโจทก์กับจำเลย โดยให้จำเลยดำเนินการจดทะเบียนเพิกถอนการขายฝากดังกล่าว หากจำเลยไม่ปฏิบัติตามให้ถือว่าคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลย ให้จำเลยส่งมอบโฉนดที่ดินเลขที่ 26769 คืนแก่โจทก์ ให้จำเลยรื้อถอนป้ายที่จำเลยนำไปติดไว้ในที่ดินพิพาท และห้ามจำเลยเกี่ยวข้องกับที่ดินพิพาท คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก นอกจากนี้ที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ให้คืนค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ส่วนที่โจทก์เสียไว้เกิน 200 บาท ให้แก่โจทก์ คำอุทธรณ์นิยมในชั้นอุทธรณ์นอกจากที่สั่งคืนให้เป็นพับ จำเลยฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่โต้แย้งกันในชั้นฎีกาฟังเป็นยุติว่า โจทก์เป็นมารดาของนางสาวเบญจมาศ และเป็นเจ้าของที่ดินโฉนดเลขที่ 26769 เมื่อเดือนกรกฎาคม 2560 นางสาวเบญจมาศลักโฉนดที่ดินพิพาทที่โจทก์เก็บไว้ในลิ้นชักโต๊ะทำงานในบ้านไป ต่อมาวันที่ 27 กรกฎาคม 2560 นางสาวเบญจมาศนำโฉนดที่ดินพิพาทพร้อมหนังสือมอบอำนาจ ที่มีผู้ปลอมลายมือชื่อโจทก์ไปจดทะเบียนขายฝากแก่จำเลยในราคา 472,000

บาท มีกำหนด 1 ปี จากนั้น โจทก์ไปร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีแก่นางสาวเบญจมาศ พนักงานอัยการจังหวัดเชียงรายฟ้องนางสาวเบญจมาศเป็นคดีอาญาข้อหาลักทรัพย์ และเอาไปเสียซึ่งเอกสารของผู้อื่น ข้อหาร่วมกันปลอมและใช้เอกสารปลอม และข้อหาแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการ นางสาวเบญจมาศให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุก 9 เดือน และปรับ 15,000 บาท โทษจำคุกรอการลงโทษ 3 ปี ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 4081/2561 ของศาลชั้นต้น คดีถึงที่สุดแล้ว คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่า สัญญาขายฝากที่ดินพิพาทมีผลผูกพันโจทก์หรือไม่ เห็นว่า โจทก์เป็นมารดาของนางสาวเบญจมาศและพักอาศัยอยู่บ้านเดียวกัน นางสาวเบญจมาศใช้บ้านหลังนี้เปิดเป็นร้านเสริมสวย นอกจากนี้นางสาวเบญจมาศยังเป็นหนี้เงินกู้ธนาคาร ซึ่งโจทก์ก็รู้ดีเพราะเคยใช้หนี้เงินกู้ธนาคารแทนนางสาวเบญจมาศประมาณ 2 ถึง 3 ครั้ง ครั้งละ 20,000 ถึง 30,000 บาท เมื่อโจทก์รู้ถึงพฤติกรรมของนางสาวเบญจมาศเช่นนี้แล้ว โจทก์ย่อมต้องมีความระมัดระวังในการเก็บรักษาทรัพย์สินที่สำคัญเป็นอย่างดี การที่โจทก์เก็บรักษาโฉนดที่ดินพิพาทอันเป็นเอกสารสำคัญไว้ในลิ้นชักโต๊ะทำงานซึ่งตั้งอยู่ภายในบ้านชั้นล่างโดยไม่ได้ออกกุญแจ ย่อมง่ายต่อการเปิดโอกาสให้บุคคลที่มาใช้บริการร้านเสริมสวยของนางสาวเบญจมาศและนางสาวเบญจมาศหยิบฉวยโฉนดที่ดินพิพาทไปได้โดยง่าย ถือว่าเป็นการเก็บโฉนดที่ดินพิพาทไว้ในที่ไม่ปลอดภัยอย่างดี อันเป็นการไม่ใช้ความระมัดระวังในการเก็บรักษาอย่างวิญญูชนพึงกระทำ ดังนั้น การที่นางสาวเบญจมาศลักโฉนดที่ดินพิพาทของโจทก์ไปทำการปลอมลายมือชื่อโจทก์ในหนังสือมอบอำนาจแล้วนำโฉนดที่ดินพิพาทไปจดทะเบียนขายฝากแก่จำเลย ถือได้ว่าเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของโจทก์โดยตรง เมื่อจำเลยมิได้ล่วงรู้ว่านางสาวเบญจมาศลักโฉนดที่ดินพิพาทของโจทก์ไปทำการปลอมลายมือชื่อโจทก์ในหนังสือมอบอำนาจแล้วนำโฉนดที่ดินพิพาทไปจดทะเบียนขายฝากแก่จำเลย ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่า จำเลยกระทำโดยสุจริตและเสียค่าตอบแทน เมื่อต่างฝ่ายต่างอ้างว่าตนสุจริต ฝ่ายที่ประมาทเลินเล่อย่อมเสียเปรียบและต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นไม่อาจยกเอาความประมาทของตนมาเป็นข้ออ้างเพื่อให้เกิดความเสียหายต่อจำเลยได้ สัญญาขายฝากดังกล่าวย่อมมีผลผูกพันโจทก์ โจทก์ไม่มีสิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนขายฝากที่ดินพิพาทได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษาให้เพิกถอนนิติกรรมขายฝากที่ดินพิพาทระหว่างโจทก์กับจำเลยมานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยฟังขึ้น ส่วนฎีกาข้ออื่นของจำเลยไม่จำต้องวินิจฉัย เพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลง พิพากษากลับ ให้ยกฟ้อง ค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ส่วนที่โจทก์เสียไว้เกิน 200 บาท แก่โจทก์ ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาล นอกจากที่สั่งคืนให้เป็นพับ

องค์คณะ

กิริติ เชียงปวน · ชลิต กุญชนะสมิต · ธัชพงศ์ วิสุทธิสังวร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1873/2565>